

OBSAH

ÚVOD

7

Kapitola I. *Problémy gnoseologie.*

1.

POČITEK A VZÁJEMNÁ SOUVISLOST POČITKŮ	15
SUBJEKTIVNOST A OBJEKTIVNOST ODRAZU	21
POZNATELNOST A NEPOZNATELNOST SVĚTA	23
VJEMY	24
PŘEDSTAVY	25
PAMĚT	29
FANTASIE	30

2.

OD POČITKU K MYŠLENCE	34
ZPROSTŘEDKOVANOST MYŠLENÍ	35
PODÍL SMYSLŮ A MYŠLENÍ NA UMĚLECKÉM DÍLE	36
POJEM A JEHO VYMEZENÍ	37
OBEZNĚ, ZVLÁŠTNÍ A JEDNOTLIVĚ	40
TYPIČNOST	41
NUTNÉ A NAHODILÉ	44
SOUD A ÚSUDEK	46
MYŠLENÍ A ŘEČ	49
„UMĚLECKÁ MYŠLENKA“ A „UMĚLECKÁ MLUVA“	51
„ESTETICKÉ“ PROJEVY ŽIVOČICHŮ	54
REALISACE DÍLA	55
REFLEXY A TVŮRČÍ ČINNOST	56
NADÁNÍ	60
INSPIRACE	61

3.

DOSAVADNÍ VYMEZENÍ UMĚLECKÉHO OBRAZU	62
ŠÍŘE KATEGORIE UMĚLECKÉHO OBRAZU	64
KRITIKA DEFINICE T. PAVLOVA	65
O KRÁSE	70
ČERNYŠEVSKIJ A HEGEL	72
MARXOVO ZLIDŠTĚNÍ PŘEDMĚTŮ A ZPŘEDMĚTNĚNÍ ČLOVĚKA	
A VÝZNAM JEHO ODCIZENÍ	74
LIDSKÉ „SMYSLY“	79

4.

HISTORICKÝ VZNIK ESTETICKÉHO SMYSLU A VZNIK UMĚNÍ	91
VZNIK UMĚLECKÉHO OBRAZU	105

5.

TRÍDNÍ CHÁPÁNÍ KRÁSY	108
UMĚNÍ A PRAVIDLO	110
O VKUSU	111
UMĚNÍ A NÁPODOBA	113

6.

FÁZE UMĚLECKÉHO TVŮRČÍHO PROCESU	116
UMĚLECKÝ OBRAZ JAKO STUPEŇ SPECIFICKÉHO UMĚLECKÉHO POZNÁNÍ	121

Kapitola II. *Umění a společnost.*

1.	
UMĚNÍ A NADSTAVBA	127
SPOLEČENSKÉ BYTÍ A ZÁKLADNA	128
NADSTAVBA A SPOLEČENSKÉ VĚDOMÍ	130
2.	
VZTAH POZNÁNÍ A SPOLEČENSKÉHO BYTÍ A VĚDOMÍ	134
VĚDA A UMĚNÍ	135
MIMONADSTAVBOVÉ PRVKY V UMĚNÍ	139
NADSTAVBOVÉ PRVKY UMĚLECKÉHO DÍLA	145
HODNOCENÍ DÍLA	146
NADSTAVBA V BEZTRÍDNÍ SPOLEČNOSTI	149
3.	
O SVOBODĚ	152
O UMĚLECKÉ SVOBODĚ	154
SVOBODA UMĚLCE A VNITŘNÍ NUTNOST UMĚLECKÉ TVORBY	156
4.	
PŘÍČINY ZPOŽŮOVÁNÍ VÝVOJE SPOLEČENSKÉHO VĚDOMÍ ZA VÝVOJEM SPOLEČENSKÉHO BYTÍ	160
LÁSKA A UMĚNÍ	163
CÍL POZNÁNÍ A CÍL SVOBODY	164
CELKOVÉ SHRUTÍ	165

Kapitola III. *O obsahu a formě.*

1.	
OBSAH A FORMA TVOŘÍ JEDNOTU	169
VYMEZENÍ OBSAHU	171
OBSAH = ESTETICKO-ETICKÝ SOUD NAD SKUTEČNOSTÍ A NÁMĚT	173
NEKONEČNOST A KONEČNOST OBSAHU	174
BIOLOGICKÉ A IDEOLOGICKÉ PRVKY OBSAHU	175
O STRANICKOSTI	184
2.	
O FORMĚ UMĚLECKÉHO DÍLA	187
FORMA A MATERIÁL	189
DIALEKTIKA FORMY	190
„NÁRODNOST FORMY“	193
DOSLOV	194
JMENNÝ SEZNAM	197